

Cuprins

Introducere.....	9
Listă de abrevieri	13
Capitolul 1. Bugetul Uniunii Europene. Retrospectivă istorică și noi provocări.....	15
1.1. Construcția bugetului comunitar: 1957-1978.....	15
1.2. Perioada crizelor: 1979-1987	18
1.3. Etapa marilor reforme: 1988-1992	21
1.4. Consolidarea și diversificarea: 1993-1999	24
1.5. Stabilizarea bugetară și lărgirea: 2000-2006	28
1.6. Provocările de natură politică și bugetară într-o Uniune extinsă.....	31
Capitolul 2. Procesul bugetar la nivelul Uniunii Europene	37
2.1. Principiile bugetare comunitare.....	37
2.1.1. Principiul de unitate și adevăr bugetar.....	37
2.1.2. Principiul universalității bugetului	39
2.1.3. Principiul anualității bugetului	40
2.1.4. Principiul echilibrului bugetar	42
2.1.5. Principiul specializării bugetare	45
2.1.6. Principiul bunei gestiuni financiare și principiul de transparență bugetară.....	49
2.1.7. Principiul unității de cont	49
2.2. Procedura bugetară anuală.....	50
2.2.1. Elaborarea proiectului de buget al Uniunii Europene.....	52
2.2.2. Discuția și adoptarea bugetului Uniunii Europene	53
2.2.3. Execuția bugetului Uniunii Europene.....	57
2.2.4. Încheierea exercițiului bugetar și controlul bugetar	62
Capitolul 3. Influența statelor membre ale Uniunii Europene asupra bugetului comunitar.....	69
3.1. Statele fondatoare ale Uniunii Europene	69
3.2. Extinderile succesive ale Uniunii Europene.....	88
3.2.1. Prima extindere, cea din 1973: introducerea unor noi politici comunitare	88
3.2.2. A doua extindere, cea din 1981: paradoxul grecesc	98
3.2.3. A treia extindere din 1986: lansarea programelor structurale.....	101
3.2.4. A patra extindere, din 1995: Austria, Finlanda și Suedia	109
3.2.5. A cincea extindere și cea mai mare din istoria Uniunii	117

A. Prima etapă, aderarea celor zece state din Europa Centrală și de Est în 2004	117
B. A doua etapă, aderarea României și Bulgariei în 2007	125
3.3. Modul de calcul arbitrar al soldurilor bugetare nete naționale	128
3.3.1. Primele calcule de solduri nete și conceptul de „juste retour”	128
3.3.2. Criticile economice aduse soldurilor bugetare nete	132
Capitolul 4. Structura veniturilor și orientarea cheltuielilor Uniunii Europene	137
4.1. Sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene	137
4.2. Oportunitatea finanțării Uniunii Europene printr-un impozit comunitar	147
4.3. Orientarea cheltuielilor Uniunii Europene	153
4.4. Dezbateri asupra viitorului buget al Uniunii Europene	157
Capitolul 5. Gestiunea fondurilor comunitare și a instrumentelor de finanțare extrabugetară ale Uniunii Europene.....	163
5.1. Fondurile comunitare incluse în bugetul Uniunii Europene.....	163
5.1.1. Fondurile comunitare în cadrul Asistenței de Preaderare	163
A. Fondurile de preaderare PHARE, ISPA și SAPARD.....	164
B. Instrumentul pentru Asistență de Preaderare (IPA).....	169
C. Asistența financiară acordată României în perioada de preaderare	171
5.1.2. Fondurile comunitare alocate Politicii Agricole Comune	175
A. Mecanismele Politicii Agricole Comune	175
B. Finanțarea Politicii Agricole Comune.....	183
C. Simplificarea Politicii Agricole Comune	189
D. România și Politica Agricolă Comună.....	193
5.1.3. Fondurile comunitare alocate Politicii de Dezvoltare Regională	198
A. Scurt istoric al Politicii de Dezvoltare Regională.....	198
B. Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)	209
C. Fondul de Coeziune (FC).....	212
D. Fondul de Solidaritate.....	214
E. Viitorul Politicii de Dezvoltare Regională.....	215
F. Analiza capacității de absorbție a fondurilor structurale în România	219
5.1.4. Fondurile comunitare alocate Politicii sociale și de ocupare a forței de muncă.....	226
A. Concepte de bază privind Politica socială și de ocupare a forței de muncă.....	226
B. Fondul Social European (FSE).....	229
C. Fondul European de Ajustare la Globalizare.....	233
D. Programul PROGRESS.....	236

5.1.5. Fondurile comunitare alocate Politicii Comune a Pescuitului	236
A. Politica pescuitului și relația sa cu Politica Agricolă Comună.....	236
B. Fondul European pentru Pescuit.....	238
5.1.6. Fondurile comunitare alocate Politicii externe și de securitate comună	244
A. Aspecte generale privind Politica externă și de securitate comună.....	244
B. Instrumentele de finanțare a Politicii externe și de securitate comună.....	247
5.2. Instrumentele de finanțare extrabugetară ale Uniunii Europene	249
5.2.1. Împrumuturile contractate de Uniunea Europeană și acordate statelor membre.....	249
5.2.2. Împrumuturile acordate de Banca Europeană pentru Investiții	251
5.2.3. Relația dintre bugetul general comunitar și operațiunile de împrumuturi acordate sau garantate de UE	255
5.2.4. Fondul European de Dezvoltare	257
A. Considerații generale	257
B. Resursele Fondului European de Dezvoltare și plățile efectuate din acesta.....	259
C. Gestiunea financiară specifică Fondului European de Dezvoltare	263
Concluzii.....	267
Bibliografie.....	271
Lista tabelor	281
Lista graficelor.....	283